

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Eroii noștri.

Suntem mândri de înaltele calități ale ostașului român. Departe de a-și fi aflat pe vrednicul apreciator, ele constituie totuși cea mai strălucită pagină a operațiunilor militare din actualul războiu. Păcat, că nu s'a aflat și la noi un Barzini, ori alt condeiu de aur, care să-l eternizeze pe militarul român în plenitudinea virtuților sale. Dar deși nu se cântă zilnic osanale la adresa feciorilor noștri și nu se relevă prin foi, nici altcum, faptele lor vitejești, noi știm, că ostașul român la bălăie păreche nu are. În tabără, în marș, în tranșeu, la asalt, deopotrivă disciplinat, neobosit, irezistibil — erau tăiat din eroi. O spun aceasta cei-ce au făcut și fac campania aceasta îngrozitoare în fruntea sau alătura de feciorii noștri. Un puiu de leu fiecare. O constată presa ungurească, chiar și când nu are tocmai această binecuvântată intenție. Pagini de aur apar zilnic în coloanele foilor asupra eroismului honvezilor dela regimentul 21, 22, 23, 24, a căror absolută majoritate este românească, deși se vorbește mereu de „pompás magyar fiuk”.

Ori cum ai vrea să o netezești însă, adevărul și lumina ascunde nu se poate. Firea românului transpiră îndată prin haina străină.

Poate nici un popor nu dispune de duhul acela deosebit de a judeca întotdeauna situația cu sânge rece și perseveranță, ca românul nostru. Frica nu-l copleșește, nici suferința. Impotriva gerului el își are apărarea sa specifică, și până ai bate în cremene își face focul lui aparte. Cu foamea se împacă ușor, strapațul îl supoartă cu înlesnire. Pe coaste, pe munți se acatără cu ușurință, a crescut alătura de capra sălbatică. La recunoașteri nu

are nevoie de ochianul superiorului. Ochiul lui ager descopere pe dușman la depărtări uimitoare și prin întunecimi impenetrabile.

Suntem mândri de bunăseama de înaltele calități ostășesti ale militarului român, cari azi împrăstieraze deosebite pe toate câmpiile acestui războiu monstru. La nord, la sud, în toate părțile dai de ostașul nostru viteaz, înșiruit în luptă și gata să moară pentru patrie și tron. S'ar putea deci, ca acestea calități ale ostașilor noștri să nu fie răsplătite la vreme după cuviință și ponderozitatea lor specifică?

Officiali indispensabili înrolați la gloate se scutesc dela serviciul activ. Ministrul de culte și instrucțiune publică a adresat o scrisoare circulară către toate ordinariatele în care cere să se trimită conspectul indivizilor, despre cari opinează, că în interesul serviciului public ar avea să fie dispenzați dela serviciul activ de gloate.

Dintre persoanele, cari la asentarea glotaşilor s'au aflat „apți”, pot să se propună spre eliberare, numai ceia ce sunt de tot indispensabili și nu pot fi supliți prin alții.

Cu privire la alcătuirea propunerilor de eliberare celor periodice — continuă ordinațiunea, — cari în vreme de pace se repetesc din an în an, s'a accentuat de mai multeori principiul, că drept la eliberare pot să-și formeze numai conducători de oficii, șefi și directori. Dela principiul acesta sunt gata a mă abate în interesul celor ce pe temeiul unei cumpăniri conștientioase se vor fi opinat a fi indispensabili. Propunerile acelea de eliberare, în cari indispensabilitatea nu o afiu dovedită fără de dubietate, ori în cari se fac pretenții exagerate și cei obligați la serviciul de glotași se propun spre eliberare în număr de tot prea mare, nu le voui transpune ministrului de honvezi, ci preterând purcederea ulterioară de eliberare le voui înapoia celuia ce le-a subșternut.

Propunerile de eliberare ale Ven. Ordinariat arhidiecezan, afară de indivizii aplicați la instituțiile din Blaj privesc pe acei învățători și cantor-învățători dela școlile noastre elementare, cari născuți fiind între anii 1878 și 1890 inclusive cu prilejul asentărilor, ce decurg acuma în lunile No-

embrie și Decembrie, au fost ori vor fi declarați „apți” și înrolați la gloate, dară sunt indispensabili în oficiul lor și nu pot fi supliți. În cazuri mai sporadice pot să privească acestea, între acelea-și împrejurări și condiții și pe unii cantori de ai bisericilor noastre.

Sedința Camerei magnaților.

Luni, în 7 l. c. a ținut Casa magnaților ședință. La ordinea zilei au fost puse rapoartele Camerei și desbaterea proiectelor primite. Dintre prelații români au luat parte la ședință, Exc. Sa Ioan Mețianu și Episcopul Cristea. După ședință, prim-ministrul Tisza a conferat timp mai îndelungat cu mitropolitul Mețianu. Ședința s'a terminat la 1 oră d. a.

Noul guvern sârb.

Noul minister sârb, compus din toate partidele afară de liberali, este format astfel: Pasici, prezența și externele; Paciu, finanțele; Liuba Iovanovici, internele; Giurisici, justiția, câte-și patru vechi radicali; Drascovici, lucrările publice, Davidovici, instrucțiunea, amândoi radicali independenți; Boyovici, războiul.

Acesta din urmă fiind absent în străinătate, dl Pasici va lua până la înapoierea sa interimatul războiului.

Comemorarea regelui Carol în Camera italiană.

În ședința de Vineri a Senatului italian, ministrul de externe Sonnino, comemorând pe regele Carol a spus următoarele:

Nu este cu puțință a să rezuma în câteva cuvinte opera desfășurată de răposatul suveran în decursul unei domnii lungi și prospere. Mă mărginesc deci a aminti, că regele Carol, printr'o politică inspirată de concepțiunea exactă a intereselor reale ale țării, a dus la un înalt grad de dezvoltare prosperitatea unui stat, pe care luptele seculare îl reduseseră în niște condițiuni triste și care în momentul decisiv al existenței i-a încredințat destinele sale. Toată lumea civilizată s'a asociat la gravul doliu al popoului român și cu deosebire Italia, care este legată cu România prin legături și tradițiuni comune și printr'o amicitie cordială. (Vii aprobări).

A urmat apoi prezidentul Senatului Manfredi, aducând cuvinte elogioase memoriei regelui Carol și României, pe care Italia o iubește pentru sângele ei latin și pentru afinitățile politice. Prezidentul încheie astfel:

Urăm, ca fericitele destine ale României să continue sub sceptrul noului

suveran imitator al celui defunct. (Foarte vii aprobări).

La Cameră, ministrul de externe dl Sonnino a adus deasenelea omagii memoriei regelui Carol, rostind între vii aprobări un discurs analog cu cel din Senat. A luat apoi cuvântul președintele camerei Marcora spunând următoarele:

Sunt sigur, că sunt interpretul fidel al tuturor deputaților spunând, că nobilele cuvinte ale domnului Sonnino, în amintirea și spre onoarea Regelui Carol, resfrâng simțămintele de regret ale acestei Adunări și ale poporului italian pentru pierderea bărbatului eminent, care guvernând țara sa de adopțiune, cu ochiul vigilent, cu dragoste aprinsă și cu mâna tare, a reconduc la o viață națională pe scobitorii fraților noștri, pe carei marele Traian i-a așezat ca paznici ai latinității la extremele granițe ale vastului lui imperiu. Fie ca glasul părerii de rău și de reconfortare să ajungă la Regina exemplară, care a fost demnă soție a Suveranului defunct și noului Rege chemat în momente dificile să asigure soarta poporului român, iar acestui popor li trimitem urarea noastră, care este expresiunea comunității de simpatie și de rasă pentru o viață din ce în ce mai prosperă și fericită, și pentru cea mai bună fericire a lui.

Dl Marcora încheie, rugând pe dl Sonnino să comunice Guvernului și Parlamentului român aceste manifestațiuni foarte vii. (Aprobări).

Guvernul francez și Vaticanul. O știre din Roma comunică, că guvernul francez, a început pașii necesari, pentru restabilirea relațiilor diplomatice a republicii franceze cu Scaunul Apostolic. E un semn acesta, care arată, că conducătorii Franței au experiat roadele nefaste ale politicii de asuprire a tot ce este dumnezeesc și bise-

ricesc. Relativ la intențiunea aceasta a Franței, pontificele a declarat, că numai în cazul acela e aplicat să între în relațiuni diplomatice, dacă guvernul va retrage legea despre exilarea ordurilor călugărești și se declară gata a rebonifica toate pagubele suferite de singuraticile orduri. Iar, ca pentru viitor să nu se mai poată întâmpla astfel de persecuții, guvernul să dea anumite garanții în privința aceasta.

Ajurnarea Camerei ungare. — Miercuri, în 9 Decembrie a ținut Camera deputaților o ședință formală. Președintele Camerei deschide ședința la orele 11 și jum. Se citește telegrama de felicitare a dietei imperiale germană trimisă Camerei; președintele comunică, că în numele Casei deputaților a mulțumit dietei germane pentru felicitare.

Contele Ștefan Tisza, ministru preșident transpune Camerei autograful regesc și cere, ca după cetire să se străpună Casei magnaților. Se citește apoi autograful regesc, prin care se ajurnează ședințele Parlamentului, pe timp nehotărît. — Ședința se încheie prin discursul președintelui Szász Károly, care apretiază importanța sesiunii de războiu a Parlamentului. Își exprimă dorința de a se putea bucura cu toții, cât mai curând de roadele bogate ale păcii. Dorind sărbători fericite deputaților, președintele încheie ședința.

La ora unu d. a. a ținut și Casa magnaților o ședință, în care s'a citit autograful regesc.

Enciclica

Pontificelui Benedict al XV-lea.

(Continuare).

Și acum, Venerați Frați, când vouă tuturor vă grăim prin prima epistolă, Ni-se pare potrivit să atingem unele

chestiuni, curi credem, că sunt mai înșămnate și mai vrednice de luare aminte: astfel cu înțelepciunea și cu faptele voastre să Ne fiți întru ajutor, ca roadele dorite mai îngrabă să le obținem.

Mai întâiu, fiindcă în toate societățile oamenilor, în cari se unesc spre ajungerea unui scop, toți au o mare grijă pentru rezultatul scopului, nizuindu-se spre ajungerea aceleiaș ținte, și Noi în general avem să lucrăm într'acolo, să dispară toate neînțelegerile și discordia ce-ar fi între catolici, și după acestea să nu se mai ivească altele nouă; ci aceea toți să cugete una, și una să și îndeplinească. — Bine știu dușmanii Bisericii lui Dumnezeu, că neunirea ce este în lupta noastră pentru apărare este învingere pentru ei: din care pricină țin părerea aceea foarte obișnuită, că văzând uniți pe oamenii catolici, atunci, aruncând între ei cu iscusință sămânța neînțelegerii, se nizuiesc să zădărnicească înțelegerea dintre ei. Ce bine ar fi, ca părerea aceasta atât de primejdioasă pentru religione, să nu izvorască din voința lor! Astfel unde puterea legitimă demândă ceva ca sigur, nimenea nu trebuie să nesocotească porunca, din motivul, că el nu o înțelege îndeajuns, ci orice i-s'ar părea cuiva, e dator în conștiință să asculte de autoritatea aceea, căreia îi este supus. — Astfel, că nici un om privat nu se poate da pe sine de învățator în Biserică, nici prin răspândirea prin cărți și reviste, nici prin vorbiri publice. E tuturorora cunoscut cui a dat Dumnezeu magisterul în Biserică: așadară acesta are întreg dreptul să vorbească în calitate de arbitru acolo unde trebuie, și când se cere să vorbească; iar datorința celorlalți este, ca să-l asculte cu credință pe celce grăiește, și să se supună celor zise de el. Iar în lu-

FOIȚA.

Gânduri răslețe!

(Continuare).

E o zi frumoasă de toamnă. Mă aflu pe valea Putnei în trăsura fratelui Aurel, în drum spre casă. Mă reclamaseră de vre-o trei ori și astfel zburam nu alta spre cuibul familiei, unde am fost ocrotit, am crescut mare, și m'am armat cu pavăza virtuților neapărat de lipsă în lupta vieții. În natură domnia o liniște măreață!... Era pace adâncă în ceriu și pe pământ. Aerul era dulce și cald și te mângăia pe față, pe frunte, prin păr. cu degetele sale fine, mătăsoase. Soarele revârșea valuri de lumină peste dealuri, munți și văi și-i râdea inima de bucurie bătrânului, văzând cât de strălucitoare-s toate în manșia regală a luminii sale. Putna, copila zglobie și guralivă, ce ținea pas cu mine la mers, îmi arăta cocheta podoaba părului său: fuior lung, lung de argint viu, cu scântei de foc. Ce fericită e! Cântă neîncetat; sare sprințară peste pietri; se joacă cu rămurilele aplecate spre față ei, stropindu-le în fugă cu spumă albă ca neaua... Și, pădurea, bătrâna pădure, pare că a refintinerit.

Târșii brădetului revărsat pe coaste, de-o culoare verde—închisă, par sub influința razelor solare, ce le penetrează toată țesătura și fibrele intime, limbi verzui de foc; iar obeliscurile brazilor mândrii, tot atâtea candelabre scumpe în domul măreț al dumnezeirii, cu sute de brațe de smaragd, artistic lucrate de cutare măiestru iscusit. Ce, frumusețe Doamne Dumnezeule! Parcă nu-ți mai vine să te desparti de aci: Doamne bine ne este nouă aci. Să facem... Nu examinase natura toamna nici când mai deaproape și uite, că sta să-mi placă în anumită privință mai mult ca primăvara și vara. Uitatu va-ți domnilor mei la privilegiu fermeătoare ce v'o îmbie varietatea culorilor arborilor din păduri, toamna? Se prea poate! Și eu am avut rara fericire să vad acest tablou unic în trecerea prin încântătoarea vale a Putnei. Iată colo coasta cutare din stânga noastră! E sămănată cu brazi îmbrăcați în mantale lungi de mătăsoasă verde, cu falduri largi ce flutură în vânt. Adevărată desfătare a ochilor! Dar ce mi-e dat să mai vad? Printre brazi sunt sămănați ici-colea, fagi, stejari, mestecăbi, carpeni... Visez?... E realitate?... Se poate oare așa feerie de culori cum mi-se da să vad acum? Mestecenii albi la coaja, au frunze galbene, galbene: banuței marunți de aur, așezați pe furis peste noapte de piti îi, cari trăiesc în palatele adâncimilor pământului. Și-așa au

acolo avuții multe din cale afară!... Fagi în schimb, de o viață mai austeră, au haină mai mohorită, ici de-o culoare purpurie, roșie închisă, colo cafenie, și te pre-dispun oarecum, să fii și tu mai serios, să pătrunzi rostul lumii, cum fac dâșii, moșnegi încărunțiți de grijile vieții. Stejarii, bătrâni, venerabili, au față arămie-ruginie par'că ai vedea aievea cutele adânci — semnele vremii — ce le brăzdează fața. Au suferit multe sărăcii! S'au luptat cu vijelii și vânturi și tot nu s'au clătit din loc. Brazdele din față sunt chiar semnele vitejiei lor năpraznice, care nu poate fi biruită de nici un potop, de nici o furtună. Sunt bătrâni viguroși, din generația veche războinică, frământată din alt aluat deosebit de al nostru, a celor priperniciți și amărați. Carpenii, în stârșit, sunt despoiați de orice podoabă, goi: tineri netrebnici, ce și-a cheltuit vîlaga tineretii. Ce amestec de culori cu mii de nuanțe fine! Ce buchet de podoabe artistice! Ce covor persian cu arabescuri splendide! Ce spectacol bizar! Cu cât te uiți mai mult, cu atât admiri mai mult! Și cu cât admiri mai mult, cu atât iubești mai profund și mai puternic natura, veche pururea și pururea nouă, interesantă, simpatcă.

(Va urma).

Dr. Alex. Nicolescu.

crurile acelea, asupra cărora scaunul Apostolic încă nu s'a pronunțat, au libertate să țină orice părere — bineînțeles ținând seama de merginile credinței și a disciplinei, — și nimenea nu-i oprește să spună ce simțesc și să-și apere părerile. Dar din disputele acestea au să lipsească vehemența, care ar putea vătăma în mod grav dragostea; fiecare apere-și convingerile cu blândeță creștinească, și nu-și acuze contrarii de necredință ori de învățături necorecte numai din motivul, că nu-i de-o părere cu el. Vrem, ca de aici înainte ai noștri să se rețină dela atari porecliri, cari vreau să facă deosebire între catolic și catolic: și nu le vor încunjura acestea numai din motivul, că acestea sunt niște vorbe nouă de înțeles profan, cari nu corespund adevărului nici echității; ci mai ales, că atari numiri pot să aibă ca urmări neînțelegeri grave între catolici și frecări însămnate. Tăria și puterea credinței catolice e de o așa natură, încât nime nu poate adauge ceva la ea și nici nu poate subtrage: ori le ținem toate, ori toate le lăpădăm: *Aceasta e credința catolică, care de nu o va crede cineva cu tărie și credință, nu se va mântui* (Simb. Athanas).

Nu se recere, să ne mărturisim credința cu multă vorbărie, e destul să zică unul fieștecare: „Cristianus est mihi nomen, Catholicus cognomen“ și să se nizuiască fiecare a fi întru adevăr așa cum să numește.

16. Mai departe, în zilele acestea Biserica pretinde dela ai noștri, dela ceice își consacră toate grijile pentru folosul comun al ei, să nu tracteze preamult unele chestiuni din cari nu trag nici un folos; și cere Biserica, să fie toți cu grijă și să păstreze întreagă credința scutită de orice greșeală, și cu deosebire supunându-se aceluia, pe care Hristos l-a pus de apărător și interpretul adevărului. Astăzi sunt unii, și încă destul de mulți, cari dupăcum zice Apostolul: gâdiliți fiind la urechi nu vor suferi învățătura sănătoasă și-și vor îngrămădi șie-și învățători după ale lor poște și-și vor întoarce auzul dela adevăr și să vor întoarce spre istorisiri închipuite (II. Tim. IV, 3, 4). Sunt unii, cari încrezuți de înaintarea progreselor științei de azi, se încumetă să străformeze adevărurile descoperite de Dumnezeu după concepția zilelor de azi. Acestea sunt greșelile moderniştilor urgisiți, cari învățături Antecesorul Nostru le-a numit *»adunătura tuturor erezilor«* și în mod solemn le-a condamnat. Condamnarea aceea o repetim și Noi, Venerați Frați, așa precum este; și deoarece boala asta aducătoare de moarte nu se poate sugruma de tot, ci molima aceasta șerpuieste pe ascuns, îi îndemnăm pe toți, să se păzească de ea cu cea mai mare grijă, ca nu cumva să se molipsească de răul acesta; despre care pe dreptul ai putea zice cu Iob: *că foc arsător este în toate zilele și la cărele vine, din rădăcină îl pierde* (Iob. XXXI, 12). — Dorim ca oamenii catolici să nu se îngrozească numai de greșelile acestea, dar chiar și de spiritul și firea Modernismului: care spirit dupăce a intrat odată în inima cuiva într'atâta străbate științele, cultul și toate ramurile credinței, încât desprețuind tra-

dițiunile pretutindenea cearcă dificultăți. Voim să rămână sfântă porunca: Să nu se facă nici o învoire, de cumva în tradițiune nu să cuprindă; care lege trebuie respectată mai ales în ale credinții și după norma asta are să se acomodeze orice încercare de învoire: Non nova, sed noviter.

(Va urma)

Războiul european.

Nouă grupare a oștirilor din Sârbia.

Budapesta, 7 Decembrie. (Oficial)

În urma ocupării Belgradului s'a ivit necesitatea, ca armata noastră să se concentreze din nou, natural, că amănuntele acesteia, nu se pot da publicității.

*

Budapesta, 8 Decembrie.

Noua grupare decurge după program, singuraticile încercări ale dușmanului, de a ne conturbă aceasta, le-am respins, în care timp inamicul a suferit pierderi simțitoare.

Spre sud dela Belgrad, ofensiva noastră progresa favorabil, aici am făcut prizonieri 14 ofițeri și 400 ostași de rând.

Luptele din nord.

Budapesta, 7 Decembrie.

Luptele pentru sorții hotărâtori continuă încă pe câmpul de operații rusec. Trupele aliate — germane-austriace — cari au atacat puterile rusești, ce înaintau spre nord-vest peste Novoradomsk le-au bătut pe aceste din urmă pe teritorul ce se întinde spre sud-vest dela Kotrkow, în timp ce trupele nemțești i-au silit pe Ruși să se retragă.

În Galiția de vest încă se desfășură lupte mai mari, a căror sorți de izbândă nu s'au hotărât încă până acum. Trupele noastre și cele germane au prins iarăș pe acest front cam 1500 de ruși.

În Carpați continuă luptele. Pe unele locuri inamicul și-a retras trupe mai însemnate înspre piscurile munților.

Situația în Polonia.

Un articol al ziarului »P. Lloyd«, probabil inspirat din sursă militară, descrie astfel situația armatelor din Polonia:

Frontul din Polonia se extinde cam dela gura râului Bzura, prin Lovic-Lodz până la Sieradz, apoi în unghiul tâmpit se întinde pe malul ostic al râului Varta, până la unghiul ce-l formează râul Varta, spre nord-

ost dela Censtochau, de aici se întinde linia de foc până la Cracovia.

Frontul dela nord se îndreaptă spre sud-ost; stânga extremă se întinde aproape 70 km. spre Varșovia. Rușii se și asteaptă la o eventuală împresurare a Varșoviei. Dar aceasta va fi cu totul de alt caracter, ca împresurarea cu prilejul primei ofensive, dela Vistula de mijloc. Atunci stăteau masse grozave rusești pe malul ostic al Vistulei, liniile lor fierate și atacul surprinzător a silit comanda germană să-și retragă trupele germane și să le grupeze din nou. Acum Rusia și-a pus pe teren aproape întreaga sa putere armată. Oștirea aflătoare în cele trei corpuri de rezervă, mai bine de o săptămână e în luptă. Una a fost trimisă în luptă pe malul râului Bzura, în ținutul Lowic, dar aceasta n'a fost capabilă să oprească retragerea aripei nordice a oștirii rusești din ținutul Plock. Toate atacurile masselor grozave ale rușilor s'au frânt în fața frontului german suferind Rușii pierderi grozave. Aripa germană ce se întinde înainte peste râul Bzura, amenință retragerea centrului rusec spre Varșovia. Dacă evenimentele vor decurge după planul aliaților, atunci numai oștirea, care e așezată lângă Bzura, va putea să se întoarcă la Varșovia. Forțele noastre puternice au zădărnicit toate încercările dușmanului de a înainta spre Censtochau și Cracovia. Cu toate eforturile lor, rușii n'au putut câștiga poziții avantajoase în ținutul Censtochau, iar de altă parte în sud sunt ținuți în șah de Cracovia provăzută admirabil.

Războiul cu Rușii a arătat de repetite ori, că ocuparea localităților peste tot nu are importanță. Valoare au numai întărituri ca Przemysl și Cracovia, și așa se vede, că Rușii la Cracovia vor da de un nou Przemysl.

Lupte mari în jurul Cracoviei.

Ziarul »Nova Reforma« scrie, că în Cracovia, începând din 16 Noembrie, aproape încetinu se aud buibuituri de tunuri. Cazacii, cari au năvălit în număr mare în Podstolice — în apropiere de Vielicko —, au suferit pierderi grozave. Mulți morți și răniți au rămas acolo, și din cavaleria rusească abia a putut scăpa o mică parte. Locuitorii satelor din jurul Cracoviei, nu și-au părăsit locuințele, deși pe acolo se dau lupte mari. Oamenii s'au retras în crepături de stânci, în peșteri și aici își petrec zilele. Prizonierii ruși au mărturisit, că mitrailezele noastre, au secerat vieța multor mii de ruși.

Luptele din nordul monarhiei.

Budapesta, 8 Decembrie.

În Galiția vestică luptele continuă cu o violență potențată. Trupele noastre, cari atacă acum și din partea vestică, au alungat pe dușman din poziția Dębczye Wielicza. Atacul nostru durează. Numărul prizonierilor, încă nu se poate constata. Până acum am transportat peste 5000 prizonieri dintre cari 27 erau ofițeri.

În Polonia, spre sud-vest dela Petrikow, trupele noastre și cele germane, au respins pretutindeni atacurile repetite ale inamicului.

În Carpați nu e nimic de înregistrat.

Comunicat german.

Budapesta, 6 Decembrie. (Oficial).

Astăzi noapte am evacuat după plan localitatea Vermelles, spre nord-est dela Bethune, susținerea căreia, în fața focului artileriei franceze, ar fi pretins numai jertfe de prisos. Edificiile, cari au rămas, le-am aruncat de mai înainte în aer. Trupele noastre s'au retras în pozițiile din sudul acestei localități. Dușmanul n'a fost în stare să le urmărească.

Spre vest și sud-vest dela Altkirchen, francezii, cu forțe mai însemnate și-au re'noit atacurile, dar fără de succes. Au suferit pierderi mari. De altcun în apus n'au obvenit evenimente mai remarcabile.

Spre ost dela lacurile Mazurice, inamicul e liniștit.

Luptele de lângă Lodz, întocmai ca și până acum, corăspund așteptărilor noastre.

În Polonia sudică nimic nou.

*

Berlin, 7 Decembrie. (Oficial).

De pe câmpul de luptă vestic și de pe teritoriul la ost de lacurile mazurice nu este știre deosebită.

În Polonia de nord am realizat un succes mult promițător prin respingerea rușilor după lupte îndelungate la nord, vest și sud-vest de Lodz. Orașul Lodz se află în posesiunea noastră. Din cauza mării întinderi a câmpului de luptă încă nu putem reprivi rezultatele luptei. E fără îndoială, că pierderile rusești sunt foarte mari.

Atacurile îndreptate de trupele austro-ungare și germane la sud-vest de Petrokow contra dușmanului au zădărnicit încercările rușilor de a veni din Polonia de sud intru ajutorul trupelor strămtorate la nord.

*

Berlin, 8 Decembrie.

Pe frontul din Flandria, în urma ploilor, cari au stricat drumurile, tru-

pele noastre numai cu greu se pot mișca.

Spre nord dela Arras, ieri am înaintat ceva în unele puncte.

Afirmația aceea a Francezilor, că ar fi înaintat în pădurea Argonnes, nu corăspunde faptelor. Pe teritoriul acesta demult timp n'a avut loc vre-un atac din partea francezilor. Dimpotrivă, noi câștigăm încontinuu teren. La Malancourt, spre ost dela Varennes, am ocupat ieri un punct de operațiune francez. Cu aceasta ocaziune a căzut partea cea mai mare a dușmanilor, cari erau aici. Cei rămași în viață, — câțiva ofițeri și 150 ostași au ajuns prizonieri. Atacul francezilor contra pozițiilor noastre din nord dela Nancy, ieri a fost respins.

În Polonia-nordică trupele germane sunt tot pe urmele trupelor inimice, cari se retrag îngrabă spre ost și sud-ost dela Lodz. Rușii, afară de pierderile mari și sângeroase de ieri, au pierdut până la 5000 prizonieri și 16 tunuri, dimpreună cu munițiunile acestora.

În Polonia-sudică nimic demn de remarcat.

Războiul Turciei.

(Oficial). Constantinopol, 8 Dec.

În ținutul Adzar s'au dat noi ciocniri victorioase. Trupele turcești au capturat dela ruși un tun și o mulțime de bombe, arme și munițiuni; rușii au folosit gloanțe dum-dum. Atacul rușilor, spre ost dela lacul Van, la granița Turciei, s'a dovedit fără succes, din contră trupele noastre, cari înaintează din Rewandus, la 70 km. dela granița noastră, au ocupat orașul Sautsbulak, o poziție foarte importantă a rușilor din ținutul Asserbeidsan.

Dare de seamă și mulțămită publică.

(Continuare).

Din Veză.

Doamna Valeria Radeș (2 saci de paie, 4 cearceafuri, 3 perini cu 2 fețe, 5 ștergare, 2 servete, 3 cămeși, 1 păhar, 1 cească, 1 farfurie, 1 furculiță, 1 lingură, 1 cuțit); dna Lucreția Comșa (1 sac de paie, 2 cearceafuri, 1 țol, 1 perină cu o față, 2 ștergare, 2 servete, 1 cească, 1 păhar); Ana Suci (1 sac de paie, 1 cearceaf, 1 țol, 1 ștergar, 1 servet, 1 pantolon); Văsălie Aldea (1 cearceaf, 1 față de perină, 1 ștergar); dna Mihaiu Popa (1 sac de paie, 1 cearceaf, 2 fețe pe perină, 1 ștergar); Maria Roșca (1 cearceaf); Saveta Turcu (1 față de perină, 1 ștergar, 1 servet); Lina Popa (1 cearceaf, 1 față de perină, 1 năframă); Anica Aron (1 perină cu 1 față, 1 cămașă); Maria Popa

(1 sac de paie, 1 ștergar); Elena Olteanu (1 sac de paie, 1 cearceaf, 2 ștergare, 2 servete); Maria Cănaț (1 cearceaf, 1 față de perină, 1 ștergar); Sergiu Catilina 6 cămeși); Fira Stan (1 sac de pene, 1 ștergar); Ana Hătăgan (1 cearceaf, 1 față de perină, 1 ștergar); Ana Hătăgan (1 sac de paie, 1 cearceaf, 2 perini, 1 ștergar, 1 servet); dna Letiția Moldovan (1 sac de paie, 2 fețe de perină); Saveta Aldea (1 față de perină, 1 ștergar); Anica Medeș (1 ștergar); Onica Ilea (1 cearceaf, 1 perină cu 1 față); Gheorghe Topa (1 ștergar); Maria Ionu (1 față de perină); Lina Hăbean (1 cearceaf, 1 ștergar); Lina Deva (1 cearceaf, 1 față de perină, 1 ștergar).

(Va urma).

Elena Dr Pop n. Maniu,
prezidentă.Niculae Negruțiu
secretar.

Diverse.

Garda nobilă a papei. Se știe, că garda de onoare a pontifului se compune din tinerii cei mai aleși ai Elveției. Decretându-se în Elveția mobilizarea generală, consiliul federal al Sviterei la dorința Vaticanului, a absolvat dela serviciul militar pe ostașii, cari servesc în curtea papală.

Documentele războiului. Ministrul reg. ung. al cultelor și instrucțiunii publice a dat următorul ordin cercular către toate Ordinariatele:

Cu scopul cultural istoric foarte momentos, ca viitoarei scrutări istorice să i-se asigure materialul referitor la războiul, ce decurge acum, recerc pe Ven. Ordinariat, ca în sfera sa de jurisdicțiune și competență să binevoască a rândui, să se păstreze documentele, ce stau în legătură cu evenimentele războiului.

Rănit. Afăm din Românul, că domnul Alexandru de Mocioni este rănit și că se află într'un sanator din Wiener-Neustadt. Dorim însănătoșare grabnică rănitului erou.

Lodz. Știrile oficiale comunică, că orașul Lodz, din Polonia-rusască, a fost cucerit de trupele germane. Lodzul e unul dintre cele mai mari orașe ale Rusiei, are 400 mii locuitori. Dintre orașele din Rusia, sunt mai mari ca Lodzul: Petersburg, Moscva, Varșovia, Odessa și Kiev. Orașul acesta, care acum a căzut în mâinile Germanilor e de cea mai mare importanță pentru Rusia, industria lui textilă ocupă locul prim în Rusia. Căile ferate din Germania spre interiorul Rusiei, trec prin Lodz.

Necrolog. † Raveca Jivanca n. Gian, a răposat în 7 Decembrie st. n. 1914, în etate de 71 ani, împărășită fiind cu Sf. taine ale muribunzilor. Rămășițele pmân-tești ale defunctei s'au așezat spre veșnică odihnă Miercuri, în 9 Decembrie st. n. 1914, la orele 2 d. a., după ritul bisericii gr.-cat. rom., în cimiterul român din Lugos.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruția.